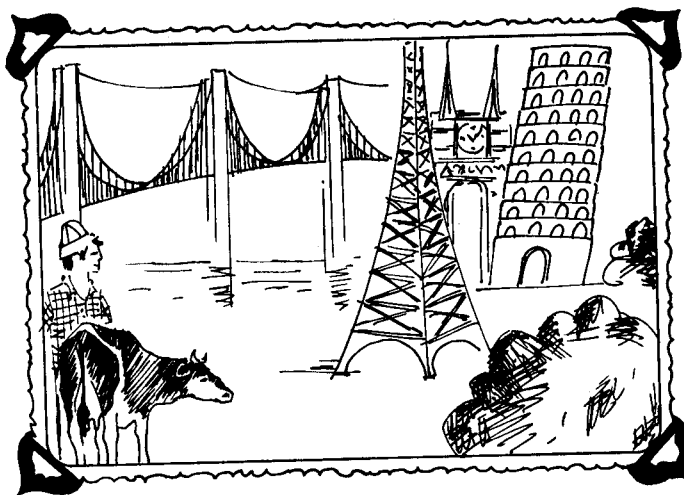


סיורים בחול



רשמי סיור מקצועי בארצות-הברית ומעט מחשבות ומסקנות על הנעשה בארץ

שאנו בונים מבצרים לפרותינו. מצב זה שורר בתנאי אקלים הדומים לנגב הצפוני או לערבה. אין כמעט לראות את הסככה הקונבנציונאלית המקובלת בארץ, בעלת השולחן הכבד, וסידור זה מקל על חלוקת המזון בצורה מכנית. תוספת השטח לפרה מקטינה את הלחץ על הגדרות ואפשר על ידי כך להשתמש לבנייתן בצנורות או עמודי גדר שאינם מסיביים כל כך. החלק הבנוי היחיד בכל חצר קוראל כזו הוא שטח האבוס או הצד המשמש כאבוס. לדוגמה: איזור פרסנו ב-קליפורניה — בעמק סן-יואקין — שמידות החום בו הן: בקיץ בממוצע 36 מ"צ ובחורף עד 1—2 מ"צ, וכמויות הגשם בו נעות מ-250 עד 300 מ"מ בשנה, הוא העמק המצטיין בתנובות החלב בכל קליפורניה. יש בו 96 עדרים בגודל ממוצע של כ-300 פרות בעדר. תנובת החלב של העדר שהשיג את המקום הראשון בשנת 1972 (279 פרות) היתה 18,064 פאונד חלב עם 671 פאונד שומן. תנובה זו מקבילה לכ-8,000 ליטר חלב עם 3.7% שומן בשתי חליבות. העדר שזכה במקום השני הניב 17,969 פאונד חלב עם 660 פאונד שומן והיו בו 469 פרות. לעדרים אלו אין מבני צל.

לאחר שמתרשמים מהישגים אלה — קשה

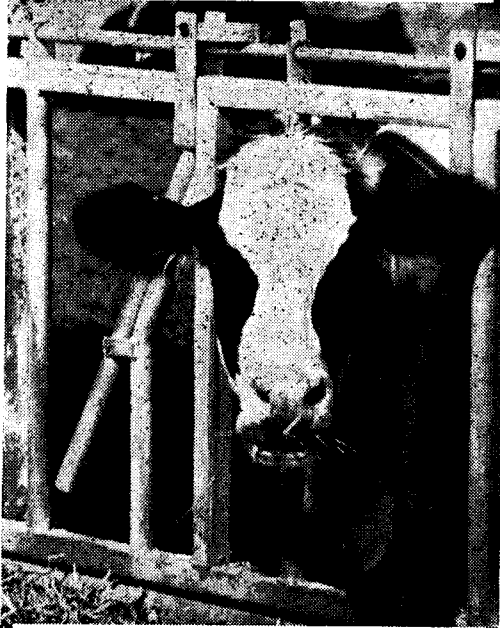
בקיץ 1973 סירתי בארצות-הברית, במשך שלושה חדשים, בעזרת מלגה מטעם קרן הברון הירש. מטרת הסיור היתה לבקר בכמה מדינות בדרום מערב ארצות-הברית בהן תנאי האקלים דומים או זהים לאלו השוררים בארץ, בעיקר באיזור הנגב והערבה. הסיור כלל את טקסס, אריזונה וקליפורניה.

קצת קשה לתאר כל מה שראיתי, ובכל סיור ישנו גם הצד הבלתי מקצועי. על כל פנים, ברצוני להדגיש מספר נקודות הנראות לי חשובות ואשר לא פעם במשך הסיור הביאוני למחשבות על הנעשה באותו הנושא בארץ.

מבנים

כמעט כל המבנים אשר ראיתי — ואני מתייחס בדברי רק למה שאני ראיתי (אינני מומחה לכל ארצות-הברית) — הם מבני קוראל, כלומר חצר ענקית וסככות צל, בדרך כלל במרכז. מקום האכילה הוא ללא כיסוי גג, בערך 60—70 מ"ר לפרה בחצר ו-4—5 מ"ר מתחת לגג. במקומות רבים מכינים את השטח לפני הבניה באופן ש-סככת הצל עומדת על גבעה קטנה ועל-ידי כך נשמר היובש בחצרות זמן רב יותר. חמרי הבניה קלים יותר מאשר אצלנו ומתעוררת המחשבה

עול מלכודת אוטומטי



- עול המלכודת האוטומטי מאפשר לקשור את הפרות ללא מאמץ, בכל מבנה, כולל ריפוד עמוק.
- העול מיוצר במספר דגמים: "דגם 16" לעגלות מעל חצי שנה; "דגם 19" לפרות מבוגרות; "דגם 2" ניתן להתאמה לעגלות או לפרות.
- ניתן לייצר את העולים בכל מידה החל מ-50 ס"מ, ועל ידי כך להתקנים בכל מיבנה ישן או חדש.
- ניתן להתקין דלת שרות בתוך שורה של יחידות על מנת לאפשר מעבר נוח וקל לתוך הרפת, ללא הפסד עמדה של פרה.
- העולים עשויים מצינור שחור מגולוון לאחר הריתוך, טיפול זה מבטיח פעולה תקינה לאורך שנים ללא שום אחזקה.



מפעלי מתכת
קיבוץ
כפר גליקסון

ד.ג. מנשה 4781. טלפון 088 863

להבין מדוע במשקי הנגב הצפוני או הערבה, בהם אין מחסור בשטח, צריך עדיין להמשיך ולבנות את המבנים המקובלים במקומות בהם יורד גשם רב, ומבלי התחשבות בתנאים המיוחדים לאזור. בתנאים אלו ניתן להזויל את הבניה ואולי אף לזרז את סיומה. נכון שהמבנים המתאימים אינם כל הסוד ואולי גם לא חלקו העיקרי. ישנו עוד המזון המשובח הניתן לפרות; אולם המבנים מהווים גורם שניתן לדעת לפחות ללמוד ממנו אם לא להעתיק אותו כלשוננו.

עמק סן-יואקין הוא רק מקום אחד בקליפורניה, ואילו הסיפור חוזר כמעט לכל ארכה, וכן באריונה שם החום בקיץ הוא עוד יותר גבוה ומגיע ל-39-40 מ"צ ומידת הלחות זהה לזו השוררת בערבה.

הזנה

ההזנה מבוססת על מנה רצופה לאורך כל השנה. ברוב המקומות היא כוללת תחמיץ תירס, שחת אספסת ומ"מ. שחת האספסת ניתנת בכמור יות של עד 15-17 ק"ג לפרה ליום וגם כאן הופתעתי במידת מה. ביטבתה האספסת משמשת כאחד מרכיבי המזון הזולים ביותר. אנו לא הצלחנו מעולם להאביס יותר משתי יח"מ, כ-14 ק"ג ירק או עד 5 ק"ג שחת, והסיבות לכך היו רבות. בעיקר תלו את ענין ההתעברות באספסת ובאסטרוגנים שבה. בכל מקום ניסיתי לברר את הידוע להם בנושא זה וברוב המקרים נתקלתי בקיר אטום. הם לא שמעו על כך, או אולי שמעו אך אינם מתיחסים לבעיה כלל. שוב ושוב בחנתי את כמויות האספסת שבאבוס והן עלו על כל מה ששמעתי קודם לכן. היום מאביסים ביטבתה כ-3 יח"מ שמקורן באספסת ואין שינויים לרעה בהתעברות, אולם חל שינוי לטובה במאזן הכללי של הוצאות ההזנה ברפת. צריך לחפש את המזון הזול ביותר, הניתן להשגה, ולהזין בו את הפרות ולא דווקא את התנובה הגבוהה ביותר בכל תנאי. עצה זו מלמדת משהו על התיחסות הבוקר האמריקאי אל עדרו.

זאב זיו"אב

יטבתה

דצמבר 1974